

REVISTA ECONOMICĂ.

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul oficial al „SOLIDARITĂȚII“, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA“ sunt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreana, Chiorana, Chisețeană, Codreana, Codrul (Buteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (T.-Uzdin), Concordia (Gh.rla), Cordiana, Coroana (Bistrița), Coryneana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Hațegana, Însoțire de credit (Veștem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul (Sângiorgiu), Isvorul (Sebeșul-inf.), Isvorul (Ighiu), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceafărul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murășiana, Murășanul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoiul, Noiana, Olteana, Oraviciană, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugoș), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de impr. și păstrare (Ilva-mare), Rîureana (Cap.-Mănăstur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Sebeșana (Sebeșul săsesc), Secășana, Selăgeana, Sentinela, Sylvania, Someșana, Speranța (Hosman), Steaua, Șercăiana, Șoimul (Uioara), Șoimul (Vașcău), Trărnăveana, Țimișana, Țibleşana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sănmărtin), Vulturul (Tășnad), Zărândeana, Zlăgnea, Zorile.

Abonamentul:

pe 1 an K 20.—, pe 1/2 an K 10.—

Redactor responsabil:

VASILE VLAICU.

Taxa pentru inserțiuni:

de spațiul unui cm² câte 15 fileri.

Spirit de speculă.

Dacă observăm cu deamărunt și deaproape ceea ce se petrece în zilele noastre, trebuie să ne bată la ochi, cum cea mai mare parte a oamenilor este preocupată de proiecte de afaceri financiare și de comerț.

Mii și mii au îmbrățișat, chiar de la începutul războiului, îndeletnicirea de a aduna bani cu nemiluita pe toate căile și cu toate mijloacele. Astfel îi vedem pe foarte mulți îmbulzindu-se la toate întreprinderile împreunate cu câștiguri mari, cum sunt furnizările pentru aprovizionarea armatei cu toate articolele, ce-i sunt de trebuință acesteia. Și tot așa îi vedem pe alții speculând cu tot felul de articole necesare mulțimei, ce poartă greul vieții acasă.

Cum generațiile de astăzi nu au avut până acum parte de războaie, și cu atât mai puțin de un războiu așa de teribil, lung, și costisitor ca cel de astăzi, ele au fost lipsite și de experiențele necesare, pentru a se ști află în împrejurările cu totul schimbate, ce au dat peste noi. N'a trebuit însă timp prea mult pentru a se orienta în aceste împrejurări.

Un roiu întreg de indivizi, au dat năvală acolo, unde banul curge în valuri mari, și unde afacerile rentează brilliant. Alții au apucat, iarăși, pe căi aducătoare de câștiguri, deși nu ca ale acelora dintâi. Și tot așa alții și alții, în mii și mii de feluri, se poartă, ca nebuni, duși de spiritul de speculație și stăruind cu îndărătnicie pentru a încasa pentru produsele lor, pentru marfa sau serviciile lor venite cât mai considerabile.

Acest spirit speculativ, ce-l întâlnim, acum de 3 ani pretutindeni, în tot timpul și la tot pasul, nu

este o apariție sănătoasă, și el își are originea din starea morbidă, ce s'a înstăpânit de la începutul războiului în masele largi ale poporului, întocmai ca o pecingine. Căci războiul a cutremurat din temelie întreaga firea lucrurilor, întreaga organizația din timp de pace și întreg rostul vieții. Astfel nu e mirare, că spiritul de speculație s'a făcut și el loc printre atâtea alte și alte apariții, cari le vedem răsărind și făcându-și pat tot mai cald în mijlocul societății de azi.

Cu începerea războiului activitatea întregii societăți a trebuit să se concentreze întru ajungerea supremului scop: purtarea cu succes a războiului și câștigarea acestuia.

De la acea dată oamenii nu mai pot dispune, ca în vremuri de pace, de persoana lor; ci o parte considerabilă trebuie să meargă acolo, unde-i chiamă datorința pentru apărarea patriei. Vieța și sănătatea lor sunt mereu expuse, iar fericirea lor de pe pământ și a familiei lor amenințate și lovite în temelie.

Oamenii nu mai pot dispune întru toate liber nici de bunurile lor materiale, de averea lor, ci trebuie să pună la dispoziție, pentru scopurile războiului, animale, bucate, în parte contribuind cu bani la împrumuturile de războiu etc. Schimbul lucrurilor — vânzări și cumpărări — se face iarăși, mult-puțin cu abatere de la normele obicnuite în timp de pace.

De altă parte maximarea prețurilor, reducerea cantității alimentelor de consumat, rechiziționarea a o mulțime din articolele principale de trai, controla strictă, în genere, a întregii producțiuni, împușinarea neobicinuită a multor articole necesare vieții etc., toate aceste au dat, fără îndoială, ansă la idei și apucături subversive, între cari și spiritului speculativ în masă, cămătăriei și scumpirei din seamă afară a tuturor articolelor ce au un rol în vieța.

Astfel am ajuns acolo, că o parte a societății are din abundență, mai ales parale, iar altă parte suferă lipsuri și ajunge numai cu anevoe la o bucatură de pâine, cu toate că la noi, până acum, har Domnului, nu se poate vorbi de o criză din cauza lipsei de alimente.

Căci — să grăim numai adevărul — cu toată lipsa de puteri de muncă și cu toată împuținarea animalelor, bucatele necesare pentru noi și în parte pentru aliații noștri se produc și acum în țară. Munca câmpului și a grădinilor se urmează, ce e drept, mai anevoios, dar se urmează fără mult greș și fără a se observa lipsuri pe urma ei. Contingentul animalelor domestice scade și se sporește iarăși, căci se ține cu toate puterile un fel de cumpănă între prăsirea și cultura acestora și între consumul cărnii. Așa, că diferența în minus, între odinioară și acum nu e prea simțită, în ce privește cantitatea și chiar calitatea acestora.

Dacă se observă totuș o diferență la produsele agricole: bucate și animale etc., aceasta se arată mai mult la prețuri, fiind ele neasemănat mai ridicate decât înainte de războiu, cum și în distribuirea produselor vegetale și animale, care pe lângă toată intervenția statului și a organelor create anume în acest scop, începând dela ministerii până în cel din urmă sat, — totuș nu se poate face așa, ca numitele produse să ajungă cu mai multă înlesnire și cu prețuri mai suportabile în fiecare casă și astfel să nu se nască lipsuri pe urma acestor perturbații.

Mai multă schimbare respective împuținare față de trecut se observă în ce privește articolele de proveniență industrială și în distribuirea acestora prin producătorii lor sau prin intervenția comercianților.

Aceste articole s'au împuținat și se împuținează mereu, scumpindu-se într'un mod de neînchipuit.

Și e lucru de sine înțeles, că acolo unde totul este concentrat, în primul loc, în interesul buneii reușite a războiului, acolo unde, împreună cu plugarii și cu toți cei de alte condiții sociale, aproape toți fabricanții și meseriașii au trebuit să pună umărul pentru apărarea patriei, — acolo trebuie să fie de fapt și să se observe o perturbare în mersul obicinuit al lucrurilor din timp de pace.

La noi însă, cari am avut să luptăm, timp de 3 ani încheiați, cu un număr covârșitor de dușmani, închiși și strâmtorați de toate părțile, exchiși dela utilizarea circulației maritime, dela export și import, — e de admirat, că lucrurile de trebuință deși împuținute, iar unele epuizate aproape cu totul, echilibrul se menține totuși cu tărie.

Dacă, deci, s'au împuținat lucrurile, e explicabil și tot așa nu poate fi de mirare scumpirea lucrurilor, reduse la număr, chiar și a celor produse de noi. E însă, în tot cazul, un semn trist al timpului, în care trăim, tendința așa de pronunțată și răspândită a *spiritului speculativ*.

Duhul de prăpăd, care domnește pe câmpurile de luptă, pare a se fi înstăpânit și în lupta pentru profituri a celor de acasă. Aceștia, — în loc de a-și da ajutor împrumutat, înlesnindu-și pe toate căile și cu toate mijloacele, greul vieții, — îi vezi silindu-se, pe căi clandestine, a scoate, de se poate, și sufletul, adesea chiar din cei mai avizați la sprijin și mai nevoiași.

Căci doară urcarea prețurilor cu sute și mii de procente față de prețurile de odinioară, nu s'a făcut decât în urma spiritului de speculă, așa de generalizat pretutindeni.

N'ai decât să urmărești cu atențiune lupta, cât fățișe cât în ascuns, ce se dă între ceice au să cumpere și ceice au să vândă produse agricole, ca să vezi o stare de lucruri imorală și condamnabilă, vrednică de pedeapsa lui Dumnezeu și a legilor omenești.

Și tot așa meseriașul și comerciantul ridică la cea mai înaltă potență prețul produselor desfăcute.

Astfel, în urma spiritului speculativ, vieța a devenit pentru o mare parte a societății aproape insuportabilă și pare a se îngreună tot mai mult.

Spiritul de speculă trebuie, deci, combătut pe toate căile și cu toate mijloacele: de pe amvon, în foi și în scrieri, apoi prin dispoziții stricte de controlă și prin pedepsirea în mod exemplar a acelor, cari nu țin seamă de limita, care nimănui nu-i este permis a o trece.

AGRICULTURĂ.

Noua recoltă. Seceratul grâului și secării e pe sfârșite aproape în întreagă țara și seceratul orzului se face acum. S'a făcut și treerat de probă, din care rezultă, că recolta în mare parte este mai favorabilă de cum s'a așteptat. Dela *grâu* se poate aștepta în genere o *recoltă medie*, mulțumitoare și în privința calității. Grăunțe arse și seci se anunță numai sporadic. Recolta *secării* este ceva mai slabă decât a grâului. Pentru desvoltarea *orzului* ploile, ce au urmat în timpul din urmă au venit, în parte, prea târziu și se poate conta numai la o recoltă slabă. *Ovăsul* s'a îmbunătățit încâtva în urma ploilor și *cucuruzul* s'a mai înviorat; totuș pentru *plantele de săpat*, îndeosebi pentru *cartofii* târzi sunt necesare ploi și pe mai departe. *Napii* s'au putut reculege numai puțin până acum.

Ordonanța întregitoare cu privire la bucate se așteaptă în tot ceasul, de asemenea și *aceea cu privire la executare*. Aceasta este de urgență, pentru că cumpărarea bucatelor prin comisionari se face cu zor și bucatele nouă au și început a se expedia.

Din *Germania* se anunță prospecte favorabile pentru bucatele de pâine și recolta cartofilor este mai bună decât cea din anul trecut.

În *România* seceratul este aproape terminat și știrile cu privire la rezultatul recoltei sunt satisfăcătoare. Se contează și la prisosuri mai mari pentru monarhia noastră și pentru aliați.

Și în *Serbia* este recolta favorabilă, afară de

aceea a ovăsului; grâu s'a cultivat cu 15—20% mai mult decât în anul trecut. Dela cucuruz și prune se așteaptă o recoltă bună-mijlocie.

*

Poame uscate ca mijloc de hrană pentru poporațiune. Prunele uscate și mustul de prune au fost consumate, și în timp de pace, în mari cantități, nu numai de clasele mai înstărite, ci și de poporațiunea muncitoare în țările vestice și nordice ale Europei. În cursul războiului însă orice fel de poame uscate, între ele și prunele, sunt considerate ca un mijloc de hrană extraordinar de prețios și toate straturile poporului sunt astăzi pătrunse de necesitatea acestor produse, cari servesc ca mijloc de hrană. Importanța acestui articol cu privire la nutrirea în viitor a populațiunii noastre nu se poate îndeajuns prețului și de aceea statul ar trebui să folosească toate mijloacele, ca să se poată produce, prin uscare, cantități cât mai mari posibile de poame uscate, chiar și în cazul când aceasta s'ar putea ajunge numai cu jertfe mari. Este foarte urgent, că tocmai acum să se împiedece tot ce stă în calea producerii de poame uscate; să se stăruie în tot modul, ca poamele să fie destinate în locul prim pentru uscare și conservare. Deosebit de important este pentru ajungerea acestui scop, să nu se permită, ca poamele, în special prunele, merele și perele, să se întrebuițeze la producerea *rachiului de poame*. Fiindcă pentru rachiul de poame nu există nici o limită de preț, producătorii de astfel de rachiuri stăruie ca producătorii de poame să le dea lor poamele pentruca să fabrice rachiul și șlivoviță, ceea ce din punctul de vedere al alimentării poporului ar fi foarte desavantajos, deoarece acest articol nu se numără între mijloacele necesare pentru susținerea vieții și pentrucă de o astfel de valorizare a prunelor beneficiază numai un număr neînsemnat de fabricanți de rachiul. Tocmai acum trimit fabricanții de rachiul putine și căzi în mare măsură în regiunile unde se produc poame, ceea ce ne dă ansă să conchidem, că are să se procedă la fabricarea rachiului în contul pregătirii poamelor uscate, cari se pot păstra timp îndelungat. Este de urgență în această privință o procedură energetică a organelor competente, chiar și cu rizicul de a reduce eventual, venitele fiscale, ceea ce s'ar face în interesul de căpetenie al alimentării poporului.

CRONICĂ.

Diverse. Ministrul nostru de finanțe a decis să facă o nouă emisiune de bonuri de tezaur în valoare nominală de 700 milioane. Din emisiune 100 milioane a preluat, spre a le plasă între clienții săi, Centrala institutelor financiare (Pénzintézet központ), iar restul un sindicat de sub conducerea Băncii generale de credit din Budapesta. Nouele bonuri sunt de 5¹/₂% și din 1920 pot fi anunțate spre rescumpărare. Statul însă se obligă a nu le abzice înainte de 1923. Cursul de emisiune este 99¹/₂%.

* Se susține, că viitorul guvern al băncii Austro-Ungare va fi fostul ministru de finanțe austriac Dr. Spitzmüller, care va lua conducerea băncii de emisiune, îndată ce actualul guvernor Al. Popovics va intra în guvernul Esterházy, ca ministru de finanțe, în locul lui Dr. Gusztav Gratz.

* Sub numirea «Vesta» se va înființa în Viena o nouă societate de asigurare cu un capital de 4 mi-

lioane cor. Se intenționează însă, ca peste capitalul societar să se mai ceară dela acționari încă 30% ca spese de organizare, și acviziție.

* În Nr. 142 al oficiosului «Budapesti közlöny» se publică sub Nr. 21991/1917 M. E. noua ordinațiune privitoare la *moratoriul pentru părțile ardelene*. Se prelungeste până la 31 Aug. a. c.

* Camera comercială din Budapesta a înaintat ministerului de comerț un memoriu, în care cere *introducerea controlului de stat asupra societăților de asigurare*. În scopul acesta propune înființarea unui oficiu special, după modelul celui austriac.

* Pentru al VI-lea împrumut de războiu german s'a subscris în total 13,122,069.600.— Mărci. Din această sumă 1,364,151.200.— Mărci sunt în bonuri de tezaur.

* Consortiul de sub conducerea casei de schimb «Hermes» a primit concesiune pentru o *emisiune de lozuri* în sumă de Cor. 48 milioane. Câștigul va fi folosit pentru scopuri caritative și culturale.

* Comisiunea de control a datoriilor publice austriace și-a publicat darea de seamă asupra situației dela 31 Dec. 1916. La acest dat, *datoria publică a Austriei* arată o creștere, față de starea dinainte de războiu, de 35¹/₂ miliarde coroane. Aceasta este sarcina de 2 ani și jumătate de războiu a statului austriac. La noi suma exactă a datoriei publice de războiu nu s'a publicat. Se crede însă, că — socotită pe baza cvotei — ar fi aproximativ 19 miliarde.

* Lemne de foc preste 6000 kg. se pot transporta numai pe lângă *certificatul de transport*, ce trebuie cerut dela oficiul pentru valorizarea lemnului (Faértékesítő hivatal Budapest, V. Zoltán u. 16). Vezi ord. min. 1851/1917 M. E.

* Supraproducția agricolă nu e posibilă fără maximalizarea articolelor industriale;

• Chestiunea alimentației nu poate fi o cauză comună între Ungaria și Austria;

Nu e de ajuns a da drepturi democratice păturilor largi ale poporului, ci trebuie să li se deie și puțința de traiu cu înlesnire;

Politica de partid e lux nepermis astăzi;

Dacă o cere interesul public, cetățenii reintoși din front resp. și din America, trebuie să capete pământ.

Acestea sunt cele mai noue enunțațiuni ale ministrului nostru de agricultură.

*

Demisiunea cancelarului Germaniei. În centrul comentarelor politice stă demisiunea primului bărbat de stat din Germania *Theobald von Bethmann-Hollweg*. Autograful împăratului Wilhelm, prin care i se primește demisiunea din oficiile de: *cancelar al imperiului, prezident al guvernului prusiac și ministru de externe*, poartă datul de 14 Iulie 1917.

Retrasul cancelar este o mlădiță a familiei Bethmann, cunoscută după firma: *Frații Bethmann din Frankfurt a. M.*, care pe la anii 1800 negocia și împrumuturi de stat pe seama Austriei și Danemarcei. Familia Bethmann a fost ridicată la rangul de nobleță prin împăratul Francisc I al Austriei. Companionul firmei eră și Johann Jacob Hollweg, întemeietorul liniei Bethmann-Hollweg.

Succesorul cancelarului Th. v. Bethmann-Hollweg este comisarul de stat pentru alimentarea publică din Prusia, Dr. Michaelis.

*

Chestiuni de valută. Ziarele din capitală scriu, că cursul Coroanei în Helveția e 41 Franci; *Centrala devizelor* însă publică, cu datul de 11 Iulie, cursul de 47.44 Franci resp. 47.90 Franci. Dacă s'ar putea verifica cursul de 41— Fr., aceasta ar însemna, că cursurile nu congruează, deci *Centrala devizelor* n'a putut satisface așteptările legate de înființarea ei și astfel cursul Coroanei scade în continuu. Se așteaptă, ca «Banca Austro-Ungară» să pună capăt speculațiilor de valute. Cursurile publicate de *Centrala devizelor* sunt:

Bancnote:

	Cump.	Vinde
Mărci	155.50	155.90
Lei	117.50	118.50
Leva	126.25	127.75
Ruble	320.—	330.—
Franci (Helveția)	208.75	210.75
Piaștri	30.75	31.50

Diverse:

Coroane (Suedia)	317.50	318.50
„ (Norvegia)	308.50	309.50
„ (Danemarca)	302.—	303.—
Florini (Olanda)	435.—	436.—

În camera austriacă deputatul *Kraft* a cerut, ca Banca Austro Ungară să-și publice în sfârșit dările de seamă despre situație. Propune, ca aceasta să se prezinte mai întâi într'o ședință secretă a comisiei de bugetare a camerei și senatului, deoarece din multe părți se accentuează, că publicarea să se pregătească treptat.

Băncile noastre pentru fundațiunea ziariștilor. La rugarea adresată băncilor române de epitropia fundațiunii pentru ajutorarea ziariștilor români din Ungaria s'au mai făcut următoarele contribuiri:

Transport din Nr. 24 R. E.	Cor.	2,815.—
«Geogeană», Geoagiu	„	40.—
«Strugurul», Pianul de sus	„	10.—

Total Cor. 2,865.—

Publicarea contribuțiilor se va continua.

Sumarul:

Spirit de speculă. — *Agricultură:* Noua recoltă. Poame uscate ca mijloc de hrană pentru poporațiune. — *Cronică:* Diverse. Demisiunea cancelarului Germaniei. Chestiuni de valută. Băncile noastre pentru fundațiunea ziariștilor.

Contabil

cu praxă de bancă de preste 22 ani caută aplicare la o bancă mai mare pentru salariu anual de 3,600 cor. și bani de cvartir, pe lăndă acord contractual pe o durată de minimum 6 ani. Adresa sub «Liber» la administrația revistei. 3—3

„VULTURUL”,

instituit de credit și econ., soc. pe acțiuni în Dicioșanmărtin.

Aviz.

Aducem la cunoștință deponenților noștri că începând cu 1 Iulie 1917 reducem etalonul de interese la depunerile spre fructificare cu 1%. — Depunerile vechi le fructificăm cu 4% iar depunerile noi cu 3%.

1—1

Direcțiunea.**Convocare.**

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «Lăpușana», societate pe acții în Magyarlăpos, se invită la

adunarea generală extraordinară

care se va ține la 28 Iulie st. n. 1917 în biroul institutului la orele 10 a. m. cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Fixarea sumei, până la care se va ridică capitalul social.
3. Modificarea statutelor.
4. Eventuale propuneri din partea direcțiunii.

Din ședința direcțiunii ținută în Magyarlăpos la 14 Iulie 1917.

Direcțiunea.**„STRUGURUL”,**

instituit de credit și de economii în Pianul-superior.

Aviz.

Institutul nostru începând cu 1 Iulie solvește după depunerile vechi 4¹/₂%.

1—1

Direcțiunea.**„PROGRESUL”,**

instituit de credit și econ., societate pe acții în Marosillye.

Aviz.

Institutul nostru începând cu ziua de 1 Iulie 1917 reduce etalonul depunerilor de până acum la 3%.

Darea după interese o plătește și mai departe institutul.

1—1

Direcțiunea.**„BIHOREANA”,**

instituit de credit și econ., societate pe acții în Oradea-mare.

Aviz.

Ne luăm voie a aduce la cunoștința deponenților noștri, că etalonul intereselor după depuneri începând dela 1 Iulie 1917 l'am redus cu 1/2%.

1—1

Direcțiunea.**„ȘERCĂIANA”,**

instituit de credit și economii, societate pe acții în Șercaia.

Aviz.

«Șercaiana» inst. de credit și economii, soc. pe acții în Șercaia (Sárkány), va fructifica în viitor cu netto 4% interese.

1—1

Direcțiunea.

Insoțirea de credit în Danoș — Dánosi Hitelszövetkezet (Nagyküküllő m).

Activa — Vagyon. Bilanț cu 31 Dec. 1916 — Mérlegszámla 1916. évi dec. hó 31-én. Pasiva — Teher.

		K	f			K	f
Imprumuturi — Kölcsönök		48,713	—	Capital de cvote — Részjegyek		2,340	—
Cumpăna — Hidmérleg		800	—	Fond de rezervă — Tartalékalap		3,115	—
Amortizare — Leirás		500	300	Fondul: Realități — Ingat. alapja		3,653	—
Efecte — Értékpapirok		370	—	Depuneri spre fructificare — Takarékkamétek		34,366	48
Amortizare — Leirás		170	200	Cont-curent — Folyószámla		11,577	—
Mobilier — Ingóságok		140	—	Diverși — Külömféle		358	44
Amortizare — Leirás		140	—	Interese anticipate — Előlegezett kamatok		120	—
Diverse (Rora) Külömféle		3,497	14	Profit curat — Tiszta nyereség		441	26
Interese restante — Hátralékos kam.		3,261	04				
		55,971	18			55,971	18

Debit — Tartozik. Contul Profit și Pierderi. — Nyereség- és Veszteség-számla. Credit — Követel.

		K	f			K	f
Interese de depun. — Betéti kamat		1,722	47	Interese dela împrumuturi — Kamat		3,642	42
Inter. de Cont-curent — Folyó számla kamat		949	—	Proviziuni — Jutalékok		823	33
Contribuție: — Adó:				Venite dela cumpănă — Hidmérleg hozama		464	—
directă și aruncuri —				Interese de efecte — Értékpapirok utáni kamatok		9	96
egyenes és pótdó		320	—				
10% după inter. de dep. —							
10% betéti kamat után		172	26				
Ajutor bisericei — Segély az egyháznak		180	—				
La orfelinat — Hadi árváknak		50	—				
Amortizări — Leirások		810	—				
Remunerații — Tiszteletdíjak		120	—				
Chirie — Házbér		50	—				
Spese de administrare — Kezelési költségek		95	32				
Porto postal — Posta költség		29	40				
Profit curat — Tiszta nyereség		441	26				
		4,939	71			4,939	71

Daneș (Dános), la 31 Decembrie 1916.

Pompiliu E. Constantin m. p., director — igazgató.

Emanoil Florea m. p., cassar — pénztárnok.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Zaharie Medrea m. p., prezid. — elnök.

Ioan Bendorfean m. p., v.-prezid. — alelnök

Zaharie Cristea m. p. (51).

Ioan Tilicea m. p. (37).

Ioan Cristea m. p. (218).

Subsemnatul comitet de suprav. examinând conturile prezente le-a aflat în regulă și consonanță cu registrele. Alulirott felügy.-biz. jelen számlákat megvizsgálván, azokat helyesnek, és a könyvekkel egybe hangzóknak találtuk.

Daneș (Dános), la 16 Iulie 1917.

Petru Dopp m. p., inv. pens.

Nicolae Bogolea m. p.

Ioan Langa m. p.

Vasile Constantin m. p.

Ioan Hudea m. p. (63).

„ȘINCANA“

institut de credit și econ. soc. pe acți în Șinca-veche. | hitel- és takaré-intézet részvénytársaság Ósínkán.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «Șincana», societate pe acții, se invită la

a X-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Ósínka — Șinca-veche — Duminică în 5 August 1917 la 2 oare după prânz, în locul institutului.

ORDINEA DE ZI:

1. Designarea alor 2 acționari pentru verificarea procesului verbal al adunării.
2. Deliberarea asupra conturilor Bilanț, Profit și Perdere încheiate la 31 Decembrie 1916 precum și asupra rapoartelor direcțiunii și comitetului de supraveghiere.

Șinca-veche, la 12 Iulie 1917.

Direcțiunea.

NB. Acționarii cari vöesc să ia parte la adunare, trebuie să-și depună acțiunile și eventualele plenipotențe la cassa institutului înainte de deschiderea adunării.

MEGHIVÓ.

«Șincana» hitel- és takaré-intézet részvénytársaság T. részvényesei az Ósínkán az intézet helyiségében 1917 évi augusztus hó 2 órákor tartandó.

X-ik rendes közgyűlésére,

ezennel meghivatnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Ezen közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes kijelölése.
2. Az 1916 év végén lezárt Mérleg, Nyereség és Veszteség számlák, ugyszintén az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentéseinek tárgyalása.

Ósínka, 1917. évi július hó 12-én.

Az igazgatóság.

Figyelmeztetés. A közgyűlésen résztvenni óhajtó részvényesek tartoznak részvényeiket és esetleges megbízásaikat az ülés megkezdése előtt az intézet pénztáránál elhelyezni.

Activa — Vagyon.	Contul Bilanț la 31 Dec. 1916.	Mérleg-számla 1916. dec. 31-én.	Pasiva — Teher.
	K f		K f
Cassa în numărar — Pénztár készlet	1,003.37	Capital societar — Alaptőke	70,000.—
Cambii escontate — Leszámitolt váltók	285,467.—	Fond de rezervă — Tartalék alap	52,743.56
Efecte — Értékpapírok	22,400.—	Depuneri — Betétek	241,563.89
Conturi debitoare — Adósok számlája	17,471.—	Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék	475.—
Depozit propriu — Saját betétek	51,405.72	Scopuri filantropice — Emberbaráti czélokra	202.52
		Diversi — Különfélék	7,672.—
		Profit curat — Tiszta nyereség	5,090.12
	377,747.09		377,747.09

Debit — Tartozik.	Contul Profit și Perdere. — Nyereség- és Veszteség-számla.	Credit — Követel.	
	K f	K f	
<i>Interese: — Kamatok:</i>		<i>Interese: — Kamatok:</i>	
la depuneri — betétek után	11,389.98	după cambii escontate — leszám. váltok után	20,393.94
la cambii reescontate — visszleszámit. váltokért	34.52	după cont-curent — folyó számla után	800.—
Dare și arunc — Állami és községi adó	1,828.58	după efecte — értékpapírok után	862.50
Dare la depuneri — Betéti kamat adó	653.65	după depozitul propriu — saját betéteink után	1,377.—
Salare — Fizetések	2,911.27		
Chirie — Házbér	148.—		
Spese — Költség	926.32		
Marce de prezență — Jelenléti díjak	451.—		
Profit curat — Tiszta nyereség	5,090.12		
	23,433.44		23,433.44

Șinca-veche, la 31 Decembrie 1916. — Ósínka, 1916. évi december hó 31-én.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Emiliu Poppu s. k.

Nicolae S. Popa s. k.

George Sas s. k.

Filimon Balanu s. k.

David Boak s. k.

Subscrisul comitet de supraveghiere am revăzut conturile prezente și pe acelea le-am aflat exacte și în consonanță cu registrele. — Alulirt felügyelő bizottság fenti számlákat megvizsgálta és azokat az intézet könyveivel összhangzásban találta.

Quasnovsky s. k.

Petru Boeriu s. k.

Ambrose Barsan s. k.

Efrem Boier s. k.

„CREDITUL“,

institut de credit și economii soc. pe acțiuni în Zernești. | takaré- és hitelintézet részvénytársaság Zernest.

CONVOCARE.

la

a XIII-a adunare generală ordinară,

a institutului de credit și economii, societate pe acțiuni «CREDITUL», în Zernești, ce se va țineă *Duminecă în 5 August n. 1917 la 3 oare după amiază*, în localul institutului, la care sunt invitați cu toată onoarea toți domnii acționari a se prezenta în sensul §-lui 20 din statutele societății.

Obiectele de pertractare sunt următoarele :

1. Alegerea a 2 notari și 3 verificatori.
2. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere.
3. Statorirea bilanțului și a împărțirii profitului.
4. Intregirea direcțiunii prin alegerea de noi membri.
5. Alte propuneri eventuale.

Zernești, în 8 Iulie 1917.

Direcțiunea.

MEGHIVÓ.

a «CREDITUL» zernesti takaré- és hitelintézet részvénytársaságának *vasárnap 1917. évi aug. hó 5-én délután 3 órakor*, az intézet helyiségében megtartandó

XIII-ik rendes közgyűlésre,

melyre a részvényes urak az alapszabályok 20 §-a értelmében tisztelettel meghívattak.

A közgyűlés tárgyai a következők:

1. Két jegyző és három hitelesítő megválasztása.
2. Az igazgatóság és felügyelő bizottság évi jelentése.
3. Az évi mérleg megállapítása és a tiszta nyereség felosztása.
4. Az igazgatóság kiegészítése új tagok választása által.
5. Egyéb esetleges indítványok.

Zernest, 1917. évi július hó 8-án.

Az igazgatóság.

Activa — Vagyon.	Contul Bilanț cu 31 Dec. 1916.	Mérleg-számla 1916. dec. 31-én.	Pasiva — Teher.	
	K f		K f	
Cassa în număr — Pénztári készlet	12,054·29	Capital 1600 acții à 100.—	Részvénytőke... 160,000.—	
Cambii de bancă — Váltók	421,264·36	Fond general de rezervă — Általános	tartalék alap	50,200.—
Cambii cu acop. hip. — Jelz. váltók	103,252.—	Fond cultural — Művelődési alap		8,000.—
Credite personale — Kötelezvények	79,824.—	Fond spec. de res. — Külön. veszt. alap		1,040·45
Depuneri proprii — Saját betétek	242,458·41	Fond de pensiuni — Nyugdíj alap		8,600.—
Realități și cassa inst. — Ingatl. és az intézet háza	15,000.—	Depuneri spre fructificare — Betétek		788,501·13
Diverși debitori — Különféle adósok	12,102·41	Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék		3,009.—
Interese transit. restante — Átmeneti hátralékos		Depozite de cassă — Pénztári letétek		2,216·01
kamatok	19,500.—	Profit net — Tiszta nyereség		12,333·18
Efecte proprii — Értékpapírok	128,444·30			
	1.033,899·77			1.033,899·77

Debit — Tartozik.	Contul Profit și Perdere. — Nyereség- és Veszteség-számla.	Credit — Követel.	
	K f	K f	
Int. după dep. spre fruct. — Kamatok betétek után	36,593·76	Interese: — Kamatok:	
Contribuțiuni: — Adók:		dela esc. de cambii — váltók után	38,574·55
dare directă — egyenes adó	9,058·84	dela credite cambiale cu acoperire	
10% după interese de depuneri		hip. — jelzálogos váltók után	2,503·55
10% tökécsített kamatok után	3,659·38	dela cred. pers. — kötelezvény után	6,314·14
Salare — Fizetések	2,880.—	dela efecte — értékpapírok után	5,015·80
Spese — Költségek	2,354·48	dela dep. proprii — saját betét. után	10,159·62
Amortizări din realități — Leírások ingatlanok után	360.—	Proviziuni — Jutalékok	
Profit net — Tiszta nyereség	12,333·18	Chirie — Házbér	
	67,239·64	Porto — Portó	
			4,465·74
			85.—
			121·24
			67,239·64

Zernești, la 31 Decemvrie 1916. — Zernest, 1916. évi december hó 31.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Nic. Garoiu m. p.,
Președinte — elnök.

Dr. Eugen Meșianu m. p.

Dr. Ioan Garoiu m. p.

Ioan Dan m. p.

Ioan V. Perșoiu m. p.

Pană m. p.

Ion Vulsan m. p.

Nicolae Op. Șenchea m. p.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă și în consonanță cu registrele principale și auxiliare. — Alulirott felügyelő bizottság jelen számlákat megvizsgálván teljes rendben s a szabályszerűen vezetett könyvekkel megegyezőnek és helyesnek találtuk.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Bucur Meșian m. p.

Bartolomeu Cotighiu m. p.

Revăzut și aflat în ordine: Iosif Oncioiu m. p., revizor expert al Solidarității.

„AGRICOLA”,

Societate economică pe acții, Hunedoara.

Gazdasági részvénytársaság, Vajdahunyad.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai societății pe acții «AGRICOLA» din Hunedoara-Vajdahunyad, sunt poftiți să ia parte, conform rânduelilor din statute, la

a VIII-a adunare generală ordinară,

care se va țineă *Duminecă în 29 Iulie n. 1917, la orele 2 după amiază*, în localitățile societății din Hunedoara, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea adunării și constituirea biroului.
2. Raportul anual al direcțiunii, prezentarea bilanțului și a propunerii pentru împărțirea profitului curat și stabilirea dividendelor și marcelor de prezență.
3. Raportul comitetului de supraveghiere și decideră asupra absoluturului pentru gestiunea anului de afaceri, 1 Iulie 1916 până la 30 Iunie 1917.
4. Hotărâre asupra rapoartelor și propunerilor făcute.
5. Alegerea alor 2 membri în direcțiune, conform dispozițiilor statutare.
6. Eventuale propuneri.

Hunedoara, la 14 Iulie 1917.

Direcțiunea.

MEGHIVÓ.

A vajdahunyadi «AGRICOLA» gazdasági részvénytársaság t. részvényesei, az alapszabályok rendelkezései értelmében meghívotnak ezennel a *vasárnap, j. évi július hó 29-án d. u. 2 órakór* Vajdahunyadon az intézet helységében megtartandó

a VIII-ik rendes közgyűlésre.

Napirend:

1. A közgyűlés megnyitása és megalakulása.
2. Az igazgatóság évi jelentése, a mérleg és a tiszta nyereség felosztására vonatkozó javaslat bemutatása. és az osztalék és jelenléti jegyek megállapítása.
3. A felügyelőbizottság jelentése és határozathozatal a felmentés megadása az 1916. július 1-től 1917. június 30-ig terjedő üzleti évre vonatkozólag.
4. Határozathozatal a bemutatott jelentések és javaslatok felett.
5. Három igazgatósági tag megválasztása az alapszabályok rendelkezései értelmében.
6. Esetleges indítványok.

Vajdahunyad, 1917 évi július hó 14-án.

Az igazgatóság.

Bilanț general — Zárszámadás

pe timpul dela 1 Iulie 1916 — 30 Iunie 1917. — 1916. július hó 1-től 1917. június hó 30-ig.

Activa. — Vagyon.	K	f	Passiva — Teher.	K	f
Cassa în număr — Pénztárkészlet	38,844	85	Capital social — Alaptőke	100,000	—
Cassa de păstrare poștală — Postatarképkészlet	1,650	55	Fond de rezervă — Tartalék alap	37,084	—
Giro-Conto — Giro-Conto O. M. Bar.	1,132	36	Fond de penziuni — Nyugdíj alap	31,842	62
Bon la alte bănci — Követelés más pénzüzetetekenél	76,167	50	Depozite spre fructificare — Betétek	667,623	21
Efecte proprii — Értékpapírok	57,292	45	Dividendă neridicată — Fel nem vet osztalék	2,315	68
Efectele fondului de penzii — Nyugdíjalap értékpapírjai	23,700	—	Creditori — Hitelezők	28,187	05
Escont — Váltotárca	—	80,992	Interese transitoare — Átmeneti kamatok	2,035	40
Salda Conto și Conturi curente — Salda Conto és folyó számlák	—	264,632	Profit curat — Tiszta nyereség	15,260	84
Afaceri comerciale și bucate în magazin, conform inventarelor — Kereskedelmi ügyletek és gabona a raktárban leltár szerint	—	71,226			
Moara — Műmalom	—	74,333			
Realități — Ingatlanok	—	62,440			
Mobiliar — Felszerelés	—	2,300			
	884	348	80	884	348

Contul Profit și Perdere. — Nyereség- és Veszteség-számla.

Debit. — Tartozik.	K	f	Credit. — Követel.	K	f
Interese de depuneri — Betéti kamatok	31,613	29	Interese de escont și Salda-Conto — Váltó és Salda Conto utáni kamatok	34,601	54
Interese de lombard — Lombard kamat	846	61	Câștig la afaceri comerciale — Kereskedelmi ügyletek jövedelmei	27,335	33
Salare și bani de cvartir — Tiszti fizetések és lakpénz	8,063	35	Interese de efecte și dep. proprii — Értékpapírok és saját betét utáni kamatok	3,616	80
Spese — Költségek	3,684	68	Proviziuni — Jutalékok	3,123	84
Contribuție — Adó	5,131	06			
Dare după int. dep. — Betét kamat adó	3,161	33			
Binefaceri — Jótékony célokra	—	583			
Abscrieri — Leírás	—	333			
Profit curat — Tiszta nyereség	—	15,260			
	68,677	51		68,677	51

Hunedoara — Vajdahunyad, la 30 Iunie 1917.

Macrea m. p., director executiv — vezér igazgató.

Pentru contabilitate: — Könyvelőségért: Macrea, director executiv.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Dr. George Dubleşiu m. p. preșident — elnök.

Dr. Vlad m. p. v.-preșident — alelnök.

George Rain m. p.

Petru Nicoară m. p.

George Henția m. p.

Ioan Dima m. p.

Conturile prezente le-am revidat și le-am aflat în deplină ordine. — Jelen számlákat megvizsgáltuk és teljes rendben találtuk.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Hunedoara — Vajdahunyad, la 11 Iulie 1917.

Ioan I. Lăpădatu m. p. preșident — elnök.

Constantin Dăncilă m. p.

Dr. Victor Bontescu m. p.

Eremie Muntean m. p.

George Pop m. p.

Romul Albu m. p.